

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Северная Осетия -

Алания

УО АМС Алагирского района

МБОУ СОШ с.Дзуарикау

СОГЛАСОВАНО

завуч УВР

Козлова А.Д.

№67-О от «28» 0823 г.

УТВЕРЖДЕНО

директор

Газданова Р.К.

№ 67-О от «28» 0823 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Осетинский язык»

для обучающихся 8 класса

Дзуарикау 2023

КЫАЛПЫНДАРОН-ТЕМАТИКОН ПЪЛАН ИРОН АЕВЗАГЪЙ 8-ЕМ КЪЛАСЪЕН.

Программалар гасга – 70 сах.

Учудонай:

- авзаджы теори ахуыр кеннынен - 54 сах.
- ныхасы разтыл куыстен – 14 сах.

НЫХАСЫ РЕЗЭП

ФЭУРЕН НЫХАСЫ РЕЗЭП

Интонация (хъамасы уагай) раст пайда кенны зонны. Лыхуызон синтаксисон аразтытай ху кене исей хуыдытыте аргом кенны фадры пайда кенныма арахсын.

ФЫСЪЕН НЫХАСЫ РЕЗЭП

Шексты бакаст ныхасы амбарынад фенарахадер кенныны ныхасы стильте, ныхасы хуызте. таурагъон текст аерфысты элементиай фехъаэдыгдер кенны, аерфыстон текст аразын зонны. Сочинениите хэрзагъдаудзындады тематла фыссын, ху хуыдытыте, ху цастангас дзы аэдысгайе (текст-хуыды, терхетте). Уруаерсыг аме енаеххест хуыдыайадтай, хуыдыайды амхуызон уенгтай, сидентей, баверга дзырда аме хуыдыайадтай, комкомме ныхасей куыд ныхас аэаганаг синтаксисон мадзалиттай пайда кенны зонны. Изможени аме сочиенийы редыдытыла кувын, ныхасы редыдытыте сраст кенныма арахсын. Тубаицистикон текстытам гасга изможениите аме сочиениите фыссын зонны.

№	Нымзец	Тема	С а х	Равзариная фарстатге	Практикон куйыстыге	Халдзарма куйыст
1.	05, 09.	Тематикон урок: «Ныууатыйтой нын на фылдэлтге аэвзаг».	1	Ирон аэвзаджы равзерт. Ирон аэвзагын ластгалдганджыге. Фольклорон уацмысты аэвзаг. Ирон аив литературон аэвзаг.	Дзуртге ныхааы рэзтыл куйыст. Беседе. Фольклорон уацмыс аэма аив литературон уацмысы тектеге абарын. Литературон тексты аивадон-нывафтыл мадзэглыты анализ.	
II.	07.09.	5-7 сем кылесны рацыд аермег аердыл аерлеуын кеанын (4 сах.)				
1.	12.09.	Таурагьон сочинени: «Зердылдарын сардыгон бон».	1	Текст. Тексты хуызге. Таурагьон текст. Таурагьон тексты пылан. Сочинений пылан. Хуыздыгелды бастдынада таурагьон тексты.	Ныхааы рэзтыл бакусын. Сочинени фыссынмег аеттегеланан куйыстыге: дзырдыбастыге. хуыздыгелдге аразыныл куйыст.	
2.	14.09.	Фонетика. Лексика. Фразеология. Морфемика. Орфографи.	2	Мыртге аэма дамтыгелге. Дзырды лексикон нысануаг. Дзырды хайтге. Амхьагеласонты рэстфыссынада. Абрайгеа дзырды рэстфыссынада.	Дзырды фонетикон аэма морфемикон анализ. Пыбыргонд диктант.	
3.	19.09.	Морфология. Орфографи.	1	Ныхааы хайтге, сг рэстфыссынада. Орфограмме. Ирон аэвзаджы орфографийы принциптеге.	Дзырды морфологикон аэвзагэстыге. Тексты орфографикон анализ.	
	21.09.	Синтаксис. Пунктуаци. Ныхааы куйытурге.				
1.	26.09.	Дзырдыбаст (2 сах.) Дзырдыбасты тыххэе иумайаг аэмбарынада.	1	Дзырдыбасты тыххэе 5-аэм кыласы рацыл аермег сфелпахат кеанын.		
	28.09.	Домгабастдынада хуызге ирон аэвзаджы.	1	Домгабастдынада хуызге ирон аэвзаджы: аемарэгт аэма афтылада.	Дзырдыбаст аразын, синонимон дзырдыбастыгел ныхааы мидаг пайда кеанын.	
	03.10	Хуызметге хуыздыгел (3+1 сах.) Хуызметге хуыздыгелды аэмбарынада. Хуыздыгелды грамматикон	1	Хуыздыгелды тыххэе рацыл аермег аердыл аерлауын кеанын.	Хуыздыгелды синтаксисон аэвзагэст.	

	бындур.				
05.10	Дзырдты ренхъæвæрд ирон æвзæджы. Хуымæтæг хъуыдыйады интонаци. Логикон цæвд.	1	Дзырдты ренхъæвæрд хуымæтæг хъуыдыйады. Дзырдты ренхъæвæрды синтаксисон æмæ стилистикон нысаниуæг.	Æмдзæвгæйы тексты лексико-стилистикон анализ. Хъуыдыйæдты аив кастыл бакусын.	
10.10.	Бæлвырд изложени публицистон тексты бындурыл.	1	Публицистон тексты анализ. Тексты пылан. Æнпойгæнæн дзырдтæ.	Тексты хипæндзинæдтæ æвзарын, пыланыл бакусын.	
10.10.	Изложенийы рæдыттыты куыст.	1	Ныхасы рæдыттыты хуызтæ, орфограммæтæ æмæ пунктограммæтæ.	Фыстæ куыстыты орфографин æмæ пунктуацион, ныхасы рæдыттыты анализ. Сæ бафæдзæхсыныл куыст.	
17.10	Хуымæтæг дывæерсыг хъуыдыйад. Хъуыдыйады сæйраг уæнгмæ (6 сах.) Сæйрат. Сæйраты арæст.	1	Сæйраты тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын. Алыхуызон ныхасы хæйттæ сæйраты ролы. Дзырдастæй арæст сæйрат.	Хъуыдыйæдты синтаксисон æвзæрст. Сæйраты морфологион арæст.	
19.10	Зæгъинаг. Хуымæтæг æмæ вазылджын зæгъинагтæ.	2	Зæгъинаджы тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын.	Зæгъинаг. Хуымæтæг æмæ вазылджын зæгъинагтæ.	
26.10	Сфæлдыстадон изложени. (Таурæгъон текстмæ æрфысты элементтæ бахæссын). Рæдыттыты куыст.	2	Ныхасы рæзтыл куыст. Таурæгъон æмæ æрфыстон тексттæ. Предметы æрфыст аразыны мадзæлттæ. Ныхасы рæдыттытæ равзарын.	Изложени фыссызмæ цæттæгæнæн куыстытæ.	
07.11.	Тире сæйрат æмæ зæгъинаджы æхсæн.	1	Вазылджын зæгъинаг ныхасы мидæг. Сæйрат æмæ зæгъинаджы 'хсæн тире æвæрыны æгъдæуттæ <i>Цыбыр æмбарынгæнæн диктант.</i>	Тексты пунктуацион анализ. Вазылджын зæгъинагæй ныхасы мидæг пайда кæнын. Сæйрат æмæ зæгъинаджы 'хсæн тире кæм ис, ахæм хъуыдыйæдты æвзæрст.	
09.11	Хъуыдыйады фæррсаг уæнгмæ (6+2). Фæррсаг уæнгты æмбарынад, сæ хуызтæ.	1	Фæррсаг уæнгты тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын.	Хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.	
14.11	Æххæстгæнæн. Æххæстгæнæны хуызтæ ирон æвзæджы.	1	Æххæстгæнæны нысаниуæг. Комкоммæ æмæ фæррсаг æххæстгæнæнтæ. Æххæстгæнæны	Æххæстгæнæны бастдзинад, цы дзырдтæ фæбæрæг кæны, уымæ иртасын зоннын.	

			морфологион араэзт	Æххæстгæнæны морфологион араэзт иртасын зонын.	
16.11	Бæрæгтгæнæн. Бæрæгтгæнæны нысаниуæг.	1	Бæрæгтгæнæны нысаниуæг. Бæрæгтгæнæны бастдзинад бæрæгтгæнинаг дзырдимæ.	Бæрæгтгæнæн бæрæгтгæнинаг дзырдтимæ иу цавдимæ кæсын зонын.	
21.11	Æмхасæн.	1	Æмхасæн куыд бæрæгтгæнæны хицæн хуыз. Æрхæцæн нысантгæ æмхасæнимæ.	Æмхасæнæй ныхасы мидæг пайда кæныныл куыст.	
23.11	Сочинени публицистон темæйыл (Исты бынаты æрфыст, зæгъæм: «Ирыстоны национ парк», «Мæ райгуырæн зæхх – Ирыстон»).	2	Ныхасы рæзтыл куыст. Публицистон тексты араэзт. Æрфысты элементтæй публицистон тексты пайда кæнын.	Сочинени фыссынмæ цæттæгæнæн куыстыгæ.	
28.11	Рæдыдтытыл куыст.				
	Фадатон дзырдтæ. Афоны æмæ бынаты фадат.	1	Фадатон дзырдты нысаниуæг, сæ бастдзинад зæгъинагимæ. Афоны æмæ бынаты фадаты дзырдты нысаниуæг. Ныхасы мидæг сæ пайда кæнынны æгъдæуттæ.	Фадатон дзырдтæ иртасын зонын. Афоны æмæ бынаты фадаты дзырдтæй хъуыдыйадты пайда кæнын, хъуыдыйадты сæ агурын зонын.	
30.11	Архайды хуыз фадат.	1	Архайды хуыз æвдисæг фадатон дзырдтæ. Ныхасы мидæг архайды фадатон дзырдтæй пайда кæнынны æгъдæуттæ.	Архайды хуыз æвдисæг фадатон дзырдтæ иртасын зонын. Ныхасы мидæг архайды фадатон дзырдтæй пайда кæныныл куыст.	
05.12	Æфсоны æмæ нысан фадæттæ.	2	Æфсоны æмæ нысан æвдисæг фадатон дзырдтæ.	Æфсоны æмæ нысан æвдисæг фадатон дзырдтæ хъуыдыйадты агурын зонын.	
07.12	Абарстон здæхт.		Ныхасы мидæг сæ раст пайда кæнын. Æрхæцæн нысæнтгæ абарстон здæхтимæ.	Ныхасы мидæг сæ раст пайда кæныныл куыст. Абарстон здæхтимæ æрхæцæн нысæнтгæ раст æвæрын.	
12.12	Контролон изложени.	2	Изложени, фадатон дзырдтæ кæм æмбæлты, ахæм тексты бындурыл.	Изложени фыссынмæ баæгтгæнæн куыстыгæ.	

14. 12	Рæддттыттыл куыст.				Изложенияйы рæддттыттыл куыст.	
	<i>Хуысмæтæг иувæрсыг хъуыдыйæдтæ (6+1 сæх.)</i> Иувæрсыл хъуыдыйæдтты нысаниуæг, сæ хуызтæ.	1	Иувæрсыл хъуыдыйадты æмбарынад. Дывæрсыл æмæ иувæрсыл хъуыдыйæдтты хипæндзинад, с синоними. Сæ текстразæн роль.	Дывæрсыл æмæ иувæрсыл хъуыдыйæдтæ хипæн кæныныл куыст. Иувæрсыл хъуыдыйæдтæ тексты: тексты æвзæрст.		
19. 12	Бæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйад.	1	Бæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйады арæзт, синонимон дывæрсыл хъуыдыйадей йæ ивын зоньы.	Бæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйæдтæ тексты: тексты æвзæрст; сæ аразыныл куыст.		
21. 12	Æбæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйад.	1	Æбæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйады арæзт, синонимон дывæрсыл хъуыдыйадей йæ ивын зоньы.	Æбæлвырдцæстомон иувæрсыл хъуыдыйæдтæ тексты: тексты æвзæрст, сæ аразыныл куыст.		
26. 12	Æнæцæстомон иувæрсыл хъуыдыйад.	1	Æнæцæстомон иувæрсыл хъуыдыйады арæзт, йæ хипæндзинадтæ.	Æнæцæстомон иувæрсыл хъуыдыйæдтæ тексты: тексты æвзæрст, сæ аразыныл куыст.		
	Номхуындон иувæрсыл хъуыдыйад.	1	Номхуындон иувæрсыл хъуыдыйады арæзт, йæ сæйрагдæр нысан ныхасы мидæг. Æрфысты мидæг номхуындон иувæрсыл хъуыдыйæдтæй пайда кæнын.	Номхуындон иувæрсыл хъуыдыйад тексты. Номхуындон хъуыдыйадей æрфыстон текст аразгæйæ пайда кæнын.		
	Бæлвырд изложени.	2	Иувæрсыл хъуыдыйæдтты функционалон нысаниуæг тексты.	Иувæрсыл хъуыдыйæдтæ кæм æмбæлты, ахæм тексты бындурыл изложени ныффыссын.		
	Рæддттыттыл куыст.					
	<i>Æнæххæст хъуыдыйæдтæ (2 сæх.)</i> Æххæст æмæ æнæххæст хъуыдыйæдтты хипæндзинад.	1	Æххæст æмæ æнæххæст хъуыдыйæдтты хипæндзинадтæ. Æххæст хъуыдыйады арæзт. Æнæххæст хъуыдыйад æмæ иувæрсыл хъуыдыйæдтты хипæндзинадтæ. Тире æнæххæст хъуыдыйады.	Æнæххæст хъуыдыйæдтæ тексты агурыныл куыст. Æххæст хъуыдыйадей æнæххæст хъуыдыйад аразын. Æнæххæст хъуыдыйады синтаксисон анализ.		

	Әнеяххест хъудьдйәдты хуызтә.	1	Әнеяххест хъудьдйәдтә контексты. Диалогон әнеяххест хъудьдйәдтә. Ныхасы-уавертәм тәстә сәвзәртә әнеяххест хъудьдйәдтә.	Алхуызон әнеяххест хъудьдйәдтә аразыныл куыст.	
	Хъудьдйәды әмхуызон уәнтә (8+1 сах.)	1	Әмхуызон уәнтты тыххәй рацыл әрмәг зәрдыл әрләуын кәнын.	Тексты синтаксисон әвзәрт.	
	Әмхуызон әмә алхуызон бәрәгтәәнәнтә.	2	Әмхуызон әмә алхуызон бәрәгтәәнәнтты әмбарынал, сә хипәндзинәдтә.	Хъудьдйәды синтаксисон әвзәрт. Әмхуызон әмә алхуызон бәрәгтәәнәнтә хъәләсы уәгәй хипән кәныныл куыст.	
	Әмхуызон уәнтты бастдзинад.	2	Әмхуызон уәнтты бастдзинад иутәнәг, ныхмәвәрдды әмә дихон бәтәгтәтты фәрпы. Әмхуызон уәнтты бастдзинад хъәләсы уәгәй (иутәнәг, ныхмәвәрдды әмә дихтәнәг интонаци).	Хъудьдйәды синтаксисон әвзәрт.	
	Әмхуызон уәнтты иутәнәг дзырдтә.	1	Иутәнәг дзырды нысаниуәт, йә бынат хъудьдйәды.	Хъудьдйәды синтаксисон әвзәрт.	
	Әрхәцән нысәнттә хъудьдйәды уәнтимә.	2	Дыстәлф әмә тире хъудьдйәды әмхуызон уәнттә иутәнәг дзырдтимә. Къәдзыг хъудьдйәды әмхуызон уәнтты 'хсән.	Хъудьдйәды синтаксисон әвзәрт. Әрхәцән нысәнттты куыст.	дүгәсә
	Контролон диктант.	2	Рацыл әрмәг ныффида кәнын. Орфографион әмә пунктуацион рәдлтытә равзарын.		
	Рәдлтытты куыст.				
	Сидәнтә, бәвәргә дзырдтә әмә хъудьдйәдтә, сәвәстхәсәртә (6+1 сах.)	2	Сидәнтты тыххәй рацыл әрмәг зәрдыл әрләуын кәнын. Цыбыронд әмә даргыонд сидәнтә. Сидәнтты бынат хъудьдйәды. Әрхәцән нысәнттә сидәнтимә.	Хъудьдйәдтә сидәнтимә әвзарын. Тексты анализ (сидәнтә кәм ис, ахәм).	
	Сидән. Сидәнтты нысаниуәт.		Сидән куыд аивадон-нывәфтыд мадзал.	Хъудьдйәдтә сидәнтимә хъудьды кәнын. Текст сидәнтәй бәххест кәнын.	

	Бавæргæ дзырдтæ. Бавæргæ хъуыдыйæдтæ.	3	Бавæргæ дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдты нысаниуæг, ныхасы мидæг сæ раст пайда кæнын. Æрхæцæн нысæнттæ бавæргæ дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтимæ, хъæлæсы уагæй сæ раст кæсын.	Хъуыдыйæдтæ бавæргæ дзырдтимæ æвзарын. Тексты анализ (бавæргæ дзырдтæ кæм ис, ахæм). Хъуыдыйæдтæ бавæргæ дзырдтимæ хъуыды кæнын. Текст бавæргæ дзырдтæй баххæст кæнын.	
	Хъуыдыйæдтæ æвастхъæртимæ.	1	Æвастхъæрты нысаниуæг хъуыдыйæды. Æрхæцæн нысæнттæ æвастхъæртимæ.	Хъуыдыйæдтæ æвастхъæртимæ æвзарын. Тексты анализ (æвастхъæртæ кæм ис, ахæм). Хъуыдыйæдтæ æвастхъæртимæ хъуыды кæнын. Текст æвастхъæртæй аххæст кæнын, дзыуртæ сæ хъæлæсы уагæй раст кæсын.	
	Сочинени хæрзæгъдаудзинады тыххæй (текст-тæрхæттæ).	2	Ныхасы рæзтыл куыст текст-тæрхæттæ арæзт. Текст арæзгæйæ алыхуызон синтаксисон конструкцитæй (иувæрсыл хъуыдыйæдтæй, æмхуызон уæнгтæй, сидæнтæй, бавæргæ арæзтытæй æмæ æнд). пайда кæнын зонын. Ныхасы рæддыттыл куыст.	Ныхасы рæзтыл бакусын.	
	Рæддыттыл куыст.				
	Хъуыдыйæдтæ иртæстгонд фæрссаг уæнгтимæ (8+1 сах.)	1	Иртæстгондзинады æмбарынад. Иртæстгондзинад синтаксисон синонимæй ивынмæ арæхсын.	Тексты анализ: хъуыдыйæдтæ иртæстгонд уæнгтимæ агурын зонын, синтаксисон æгъдауæй сæ æвзарын. Хуымæтæг хъуыдыйæдадæй домгæвазыгджын хъуыдыйад аразын.	
	Иртæстгонд бæрæгтæнæнтæ æмæ æмхасæнтæ.	1	Иртæстгонд бæрæгтæнæнтæ. Ныхасы мидæг сæ пайда кæнын, раст хъæлæсы уагæй сæ кæсын.	Иртæстгонд уæнгтимæ æрхæцæн нысæнттæ раст æвæрыныл куыст.	

	Иртгэстгонд фадатон дзырдгэ.	1	Иртгэстгонд фадатон дзырдгэ. Ныхасы мидэг сэг пайда кэнын, раст хьэглэсы уагэй сэг кэсын. Аьрхэцэен нысэнтгэ иртгэстгонд фадатон уэнгтимаэ.	Тексты пунктуацион анализ.	
14056	Бэглвьрдгэнаг иртгэстгонд уэнгтэ.	1	Хьуьды бэглвьрдгэнаг дзырдгэ. Дзургэ аема фыгтэ ныхасы сэг раст пайда кэнын, интонаци аема сэг аьрхэцэен нысэнтгэй раст хипэен кэнын.	Бэглвьрдгэнаг иртгэстгонд уэнгтгэй раст пайда кэнын ахуыр кэнын. Дзургэ ныхасы интонацийыл куьын.	
	Контролон диктант.	1	Рацвд аьрмаг ныффидаар кэнын.	Фыгтэ куьыстыты рэдылтытыл бакуьын.	
	Рэдылтытыл куьыст. <i>Комкомма аема фэрссаг ныха (4+1 сах.).</i>	1	Комкомма ныхасы тыххэй рацвд аьрмаг зэрдыл аргэууын кэнын.	Комкомма ныхас аразыныл фэглтэрын.	
	Фэрссаг ныхас. Комкомма ныхасэй фэрссаг ныхас саразын.	1	Фэрссаг ныхасы аразыныл грамматикон фэраэзгэ.	Фэрссаг ныхас аразыныл фэглтэрын. Комкомма ныхас кэм аьмбэлы, ахэм текст аразыныл куьыст.	
	Аьрхэцэен нысэнтгэ комкомма ныхасимаэ. Цитатэ. Аьрхэцэен нысэнтгэ цитатэимаэ.	1	Аьрхэцэен нысэнтты растэвэрд комкомма ныхасимаэ, цитатэтимэ.	Тексты пунктуацион анализ. Тексты пунктуацион рэдылтытгэ раст кэнынныл куьыст. Графикон диктант.	
	Сфэелдыстадон изложени (комкомма ныхасэй фэрссаг ныхас саразын, кэнаг фэрссаг ныхасэй – комкомма ныхас).	1	Комкомма ныхас кэм аьмбэлы, ахэм тексты бындурыл изложени фыьсын.	Тексты пунктуацион анализ. Комкомма ныхас аразыныл фэглтэрын. Фэрссаг ныхас аразыныл фэглтэрын.	
	Рацвд аьрмаг зэрдыл аргэууын кэнын аема ныффидаар кэнынны.	3	Ныхасы рэзтыл куьыст. Рацвд грамматикон аьрмаджы функционалон нысаниуэгл.	Таурэгьон сочинени фыьсын, диктант фыьсын, тексты нумэьаг аэвзэрт кэнын, дзырдты алыхуьзон аэвзэртгытэ, синтаксисон аэвзэртгытэ ахххэст кэнын.	
	<i>Ныхасимаэ Рэв. кьуьыст</i>				